

HRVATSKO SLOVSTVO.

(Piše Janko B.)

Knjigarna »Mučnjak i Senfleben« je počela zopet izdajati „**Universalno biblioteko**“, katero bode urejeval dobro znani pesnik hrvatski August Harambašić. To biblioteko je počel izdajati Gavro Grünhut na Sušaku, vendar je pod njegovo upravo doživela samo četriri snopiče. Ze je bila skoro zaspala, ko jo je lanskega leta obnovila knjigarna »Mučnjak i Senfleben«, izdala v njej v 5. in 6. snopiču Shakespeareovega Otella, v 7. in 8. snopiču Schillerjeve Razbojnik, a sedaj v devetem zvezku »Črtice N. Kokotovića« II. snop. 16°. St. 64. Cena 12 kr. Dobroznani hrvatski pisec, nekdanj urednik »Balkana«, sedaj pa »Doma i svieta«, podal nam je tu sedem prav zanimivih črtic. Črtice v tem zvezku so mnogo boljše od onih, katere je napisal v prvem, kateri je izšel tudi v tej biblioteki. Odlikujejo se v teh črticah posebno njegovi opisi, kateri so res lepi, pa tudi so črtice pisane v lepem, prav narodnem govoru in obilujejo narodnimi izrazi. Skoro vse črtice so iz kmečkega življenja graničarjev v Licu.

Sploh Hrvatje, kakor tudi mi Slovenci (prim. Krajčeva: Nar. biblioteka) niso najbolj srečni v izdajanju bibliotek. Kaj slabo uspeva tudi: »Hrvatska biblioteka«, za katero so Hrvatje v početku pokazali toliko navdušenja, da so se prvi zvezki morali po drugič tiskati.

Zelo razveselila nas je knjiga: „**Novi bosanski prijatelj**“ svez. I. Za hrvatsko čitateljstvo uredio fra Jos. Dobroslav Božić. 8°. Str. 140. Cena 80 kr. Za književnost hrvatsko tako zaslužni pisec in zbiratelj narodnega blaga Ivan Fr. Jukić (r. l. 1818 v Banjiluki; umrl l. 1857 v Beču) izdal je prvi zvezek »Bošanskega prijatelja« l. 1850., drugi l. 1853. Tretji zvezek, katerega je uredil tudi Jukić, izdala je po njegovi smrti l. 1861 »Matica ilirska«, a četrti izdal je l. 1871 neimenovan rodoljub v Zagrebu. To je počel sedaj nadaljevati fra Jos. Dobroslav s pomočjo svojih prijateljev, največ frančiškanov. Mnogo je v knjigi lepega gradiva, posebno so dobri podatki za domačo zgodovino, vendar je v drugem oddelku še mnogo nedostatnega; upajmo, da bode drugi zvezek bolji. Veseli nas pa to,

da to knjižico izdajajo redovniki, to je nov dokaz proti onim, kateri govoré, da imajo redovniki sedaj malo zaslug za slovstvo. Posebno pa so marljivi bosenski in pa dalmatinski redovniki. Tako je tudi bosenska redovniška mladež izdala G. Olmi-jevo knjigo: »Porciunkula i oprošćenje grieha.« (Nadaljevanje prih.)

RUSKO SLOVSTVO.

Vladimira Solovjeva: **Istorija i budućnostj teokratij**, (izslédovanie vsemirno istoričeskago puti kù istinnoj žizni). Tom pervyj. — Tako se imenuje lansko leto v Zagrebu izišlo znanstveno delo znamenitega ruskega bogoslovca in modroslovca. Obsezalo bo tri zvezke: V prvem razpravlja modroslovje svetopisemske zgodovine, v drugem modroslovje cerkvene zgodovine, v tretjem pa hoče pokazati, kako se mora pravoslovje osvoboditi okov krajne zadrvenélosti in narodnega samoljubja, da se spoji z večno in vesoljno resnico. — Bogoslovcu je to delo vrlo zanimivo; diči je obširno znanje in stroga logika. A tudi vsakega Slovana mora zanimati; vzvišeni namen, zediniti vse Slovane v veri, pač ni mogel dobiti spretnjšega zagovornika, nego je ravno V. Solovjev. Najčistejša ljubezen do domovine ga vodi pri tem vzvišenem početju. S slavofilsko stranko na Ruskem se tudi on nadeja, da bo Rusija zvršila svojo kulturno-zgodovinsko nalogo v Evropi; tudi on trdi ž njimi, da je to le mogoče na podlagi krščanstva. Vere je treba v indiferentizmu do vratu tičočim narodom in narodičem evropskim. Uverjen je pa hkrati tudi, da koščeno preperelo pravoslavje Rusiji ne more dati te moči; mogoče je le, če se vsahodna cerkev združi z zapadno. Le, ako se Rusija združi z rimsko cerkvijo, bode se prenovila in prerodila. »Po našem prepričanju potrebuje **resnično - narodni ruski ideal** pred vsem zedinjenja obeh cerkvá« (str. 73). Temu zedinjenju pripravlja učeni pisatelj pot s svojim delom; zavrača čudne predsodke pravoslavnih bogoslovcev, dokazuje neutemeljenost njihove nezaupnosti in jih vabi k lastnemu, treznemu raziskavanju. Pri tem jim ima pomagati njegov spis. — Bog mu daj dober uspeh; z blagim domoljubom pa tudi vsak drug Slovan po svoje deluj, da se uresniči ta — prva in najvažnejša točka prave slovanske ideje! S.

P. n. naročnikom.

Ob koncu prvega polletja prosimo vljudno, da bi polletni naročniki ponovili kmalu svojo naročbo. Še bolj prosimo one naročnike, ki so se javili brez naročnine, da bi jo nam kmalu poslali. Novim naročnikom postrežemo lahko z vsemi številkami. Gospode pisatelje prelepo prosimo še dalje naklonjenosti in potrpljenja. Presrčno hvalo izrekamo blagovoljnim prijateljem in poverjenikom.

Uredništvo in upravništvo.

Cena: Za celo leto 1 gld. 60 kr.; za pol leta 80 kr. Uredništvo in upravništvo je v Marijanišči.

Izdajatelj, lastnik in urednik dr. France Lampe. Tiskala »Katoliška Tiskarna« v Ljubljani.